

Nr 85.

Ankom till riksdagens kansli den 20 april 1945 kl. 1 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45, i vad propositionen avser ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde.

(2:a avd.)

Driftbudgeten.

Åttonde huvudtiteln.

1:o **Tandläkarinstitutet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts i propositionen nr 163 framlagda förslag (bilaga 5, punkt 1, s. 33—36 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 2 mars 1945), vilket avser beredande av medel för anordnande av extra undervisning instundande sommar åt den extra grupp av 60 tandläkaraspiranter, vilka jämlikt särskilt bemyndigande intagits vid institutet i januari 1945, hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att den i avlöningsstaten för tandläkarinstitutet uppförda anslagsposten arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, må för budgetåret 1944/45 överskridas med högst 13 300 kronor.

2:o **Farmaceutiska institutet: Extra undervisningskurs för farmacie kandidatexamen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 36 och 37), vilket föranletts av den rådande stora bristen på utbildade farmaceuter och avser en extra kurs för omkring 80 deltagare, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Farmaceutiska institutet: Extra undervisningskurs för farmacie kandidatexamen* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 21 000 kronor.

Kapitalbudgeten.

Statens allmänna fastighetsfond.

3:o **Om- och tillbyggnad av tandläkarinstitutets lokaler m. m.** Kungl. Maj:t har (bilaga 10, punkt 1, s. 67—75) föreslagit riksdagen att till före-

varande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett investeringsanslag av 900 000 kronor.

I propositionen 1943: 214 underställde Kungl. Maj:t riksdagens prövning frågan om utvidgade lokaler för tandläkarinstitutet. Till bedömning förelågo därvid tre alternativ, av vilket det, som lades till grund för propositionen efter att hava godtagits av medicinalstyrelsen och tandläkarinstitutet, i huvudsak innebar, att statens rättskemiska laboratorium skulle bortflyttas och gårdshuset i kvarteret Grönlandet norra påbyggas med en våning. Totalkostnaden för detta alternativ beräknades till 755 000 kronor.

Sedan riksdagen, med bifall till propositionen, för budgetåret 1943/44 anvisat ett investeringsanslag av 755 000 kronor, uppdrog Kungl. Maj:t genom beslut den 23 juli 1943 åt byggnadsstyrelsen att i huvudsaklig överensstämmelse med det i propositionen förordade förslaget ombesörja byggnadsarbetenas utförande. Vid fortsatta undersökningar, som byggnadsstyrelsen vidtog för fullgörande av det sålunda lämnade uppdraget, framgick, att grundförhållandena under gårdsbyggnaden i kvarteret Grönlandet norra voro så dåliga, att den projekterade påbyggnaden av detta hus icke var tillräddig. I stället utarbetade den av byggnadsstyrelsen anlitade arkitektbyrå — Ragnar Östbergs byrå — förslag till påbyggnad av en annan del av samma fastighet, nämligen den mot Holländargatan vettande östra längan. Kostnaderna för detta reviderade byggnadsförslag uppskattades till 960 000 kronor, vilket belopp inkluderade dels kostnader, 50 000 kronor, för en möjligen erforderlig grundförstärkning, dels ock tillägg för prisstegring.

Under ritningsarbetets gång framfördes därjämte från tandläkarinstitutets sida behov av ökade lokaler, bland annat för en mottagningscentral vid tandläkarinstitutet för patienter. Dessa mottagningslokaler för allmänheten skulle kunna inredas i befintliga personalbostäder i östra längan mot Holländargatan av fastigheten kvarteret Grönlandet norra. De på dessa ändringsarbeten belöpande kostnaderna beräknades till cirka 30 000 kronor.

Det ändrade byggnadsprogrammet godtogs av 1944 års riksdag. Med frågan om anvisande av ytterligare medel skulle dock anstå till en senare tidpunkt, då de sammanlagda merkostnaderna kunde angivas med större exakthet.

Byggnadsstyrelsen har hemställt om ytterligare 745 000 kronor för ändamålet. Byggnadskostnaderna kunde nämligen nu beräknas belöpa sig till sammanlagt 1 500 000 kronor. Styrelsen har lämnat en redogörelse för orsaken till merkostnaderna, beträffande vilken hänvisas till propositionen, s. 69 ff.

Departementschefen har anfört bland annat följande.

Jag finner det givetvis i hög grad beklagligt, att när kostnaderna för ombyggnadsarbetet numera kunna överblickas, dessa visa sig avsevärt överstiga icke blott den år 1943 uppskattade summan utan jämväl det belopp, varmed man i fjol hade anledning räkna. De viktigaste anledningarna till kostnadsstegringen, som av byggnadsstyrelsen beräknats till 745 000 kronor i jämfö-

relse med 1943 års beräkning, äro dels den förändring av lokaldispositionen, som framtvingats av grundförhållandena, dels den omständigheten, att det befintliga ledningssystemet inom byggnaden befunnits sämre än som från början antagits, varför utbyte av ledningar i väsentligt större utsträckning än beräknat måst företagas, dels slutligen att arbetet i stor utsträckning måst utföras på övertid för undvikande av en för tandläkarexaminationen allvarlig försening. Den sålunda konstaterade ökningen av medelsbehovet torde, från de angivna utgångspunkterna, få anses såsom ofrånkomlig.

Enligt vad jag under hand inhämtat bör för slutförandet av ännu återstående arbeten beräknas en ytterligare merkostnad av i runt tal 65 000 kronor. Därtill kommer att, såsom tandläkarinstitutets inspektor å institutets vägnar anført, byggnadsanslaget rätteligen synes böra ökas med i runt tal 90 000 kronor, som institutets utrustningsanslag påförts för utförande av viss fast inredning m. m. Då jag icke ansett mig böra framställa erinringar mot de sålunda uppskattade beloppen, tillstyrker jag, att hos riksdagen för ändamålet äskas ett tilläggsanslag av sammanlagt (745 000 + 65 000 + 90 000 =) 900 000 kronor. Jag har då tagit fasta på vad som från byggnadsstyrelsens och tandläkarinstitutets ledning samstämmigt uttalats, nämligen, att institutets lokaler efter ombyggnaden måste anses icke blott ändamålsenliga utan även motsvara högt ställda anspråk i kvalitativt hänseende. Detta har åstadkommits för en byggnadskostnad av 1 655 000 kronor, medan kostnaderna för ett nytt institut av ungefär samma storleksordning numera uppskattats till omkring 5 000 000 kronor.

Genom ombyggnaden har möjliggjorts en utökning av institutets kapacitet från 90 till 140 nyintagna studerande per år, mot ett beräknat antal av 120; ökningen av kapaciteten är alltså 67 procent större än som beräknats år 1943. Därutöver har det emellertid tack vare arbetets snabba slutförande visat sig genomförbart att redan innevarande vårtermin påbörja en extra tandläarkurs för icke mindre än 60 studerande. Denna kapacitetsökning är givetvis av stort värde, när det gäller att tillgodose den offentliga tandvårdens behov av tandläkare.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag och får alltså hemställa, *Utskottet.*

att riksdagen må till *Om- och tillbyggnad av tandläkarinstitutets lokaler m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett investeringsanslag av 900 000 kronor.

Stockholm den 20 april 1945.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.